

เอกสารวิชาการ

เรื่อง

การติดตามประเมินผลโครงการฝึกอบรม
นักวิชาการฝึกอาชีพระดับ 3-5 (สายช่าง)

โดย

นางวิณา ภาควงศ์

ผู้ขอประเมินตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9 ชช.
(ด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม)
ตำแหน่งเลขที่ 6

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

912.05.6

2541

๑.1

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน
และสวัสดิการสังคม

00730

การติดตามประเมินผลโครงการ

๔ ๒๖

คำนำ

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน มีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบในการพัฒนาฝีมือแรงงานทั่วประเทศจำเป็นต้องพัฒนาคนทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจและความสามารถด้านทักษะ ต้องเร่งรัดและขยายบริการด้านการพัฒนาฝีมือแรงงานให้เพียงพอทั้งในเชิงปริมาณ คุณภาพตามความต้องการของตลาดแรงงาน จึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือต่าง ๆ สนับสนุนงานด้านการพัฒนาฝีมือแรงงาน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบการบริหารจัดการ การศึกษาวิจัยการสร้างเครื่องช่วยความร่วมมือ การส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐและเอกชน และที่จะขาดมิได้คือบุคลากรที่มีประสิทธิภาพมีความชำนาญ เฉพาะด้าน

ดังนั้นกรมพัฒนาฝีมือแรงงานจึงได้กำหนดมาตรการในการพัฒนาบุคลากร เพื่อพัฒนาคุณภาพยกระดับความรู้และเพิ่มความสามารถในการบริหารงานอย่างเข้มข้น และโครงการหนึ่งที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้มอบหมายให้สถาบันพัฒนาบุคลากรฝึกและพัฒนาฝีมือแรงงานดำเนินการคือโครงการฝึกอบรมนักวิชาการฝึกอาชีพระดับ 3-5 (สายช่าง)

ในฐานะที่ผู้ประเมินได้ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรฝึกและพัฒนาฝีมือแรงงาน ในขณะนั้น และต้องรับผิดชอบโครงการฝึกอบรมนักวิชาการฝึกอาชีพระดับ 3-5 (สายช่าง) เห็นว่าเป็นโครงการที่ดีมากโครงการหนึ่งแต่การที่จะปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ให้ผู้ผ่านการอบรมทุกคนมีประสิทธิภาพเป็นเรื่องมิใช่ง่าย นับตั้งแต่การจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมที่ต้องครอบคลุมความรู้ทักษะทุกด้าน งบประมาณที่เพียงพอ สถานที่ เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพียงพอและมีระยะเวลาว่างให้สามารถดำเนินการฝึกอบรมได้ตลอดจนกลุ่มเป้าหมายและการส่งเสริมของผู้บังคับบัญชาให้เข้าร่วมการอบรม กว่าจะเริ่มดำเนินการอบรมได้ใช้เวลานานพอสมควรแม้ว่า ในบางครั้งการอบรมต้องเลื่อนไปครั้งแล้วครั้งเล่าด้วยเหตุผลนานาประการ

อย่างไรก็ตาม เมื่อได้ฟันฝ่าอุปสรรคจนสามารถดำเนินการอบรมได้ แม้ว่าบางครั้งจะเป็นการอบรมที่มีผู้เข้าอบรมเพียง 5 คน ต่อหลักสูตรก็ตาม การอบรมเป็นที่พอใจของผู้เข้ารับอบรมทุกคน ทั้งนี้จากการประเมินผลผู้เข้ารับการอบรมทันทีที่จบการอบรม ซึ่งเท่าที่นั้นยังไม่เพียงพอผู้ประเมินเห็นว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่ดีมาก ควรฝึกอบรมต่อไป แม้จะมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง แต่ผลคุ้มค่าซึ่งเป็นการมองโดยฝ่ายผู้ประเมินฝ่ายเดียว ซึ่งน่าจะมิมองจากทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องคือผู้ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา และผู้ผ่านการอบรมภายหลังจบการฝึกอบรมไปแล้วระยะหนึ่ง จึงได้จัดทำเอกสารวิชาการเรื่องการติดตามประเมินผลโครงการฝึกอบรมนักวิชาการฝึกอาชีพระดับ 3-5 (สายช่าง) ขึ้นเพื่อจะทราบว่าผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้จากการอบรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อ หน่วยงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ และเพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้รับมาปรับปรุงหลักสูตรการอบรมให้เกิดขึ้นต่อไปตามความเหมาะสม เกิดประโยชน์ต่อผู้รับการฝึกอบรมและประโยชน์ต่อทางราชการต่อไป

(นางวีณา ภควงศ์)

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

กันยายน 2541

บทคัดย่อ

หัวข้อเรื่อง การติดตามประเมินผลโครงการฝึกอบรมหลักสูตรนักวิชาการฝึกอาชีพระดับ 3-5 (สายช่าง)

หน่วยงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

ปี พ.ศ.2541

การติดตามประเมินผลมีวัตถุประสงค์เพื่อหาข้อมูลในการฝึกอบรมว่าผู้ผ่านการฝึกอบรม ได้นำความรู้ไปใช้ปฏิบัติงานที่สนองนโยบายของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ในการพัฒนานักวิชาการฝึกอาชีพระดับ 3-5 ให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสอน ผู้รับการฝึกทดแทนครูฝึกเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูฝึกได้หรือไม่ รวมทั้งปัญหา อุปสรรค ในการฝึกอบรม เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในการฝึกอบรม ครั้งต่อไป โดยศึกษา รวบรวมข้อมูลต่างๆ และจัดทำแบบสอบถามโดยแยกเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาระดับผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน และผู้ผ่านการอบรมและจัดส่งไปยังสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 12 แห่ง และศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน 14 แห่ง จำนวน 328 คนและส่งกลับคืนจำนวน 252 คน

1. กลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีอายุระหว่าง 26-30 ปี และมีอายุการรับราชการระหว่าง 1-5 ปี เป็นกลุ่มที่มีความสนใจในการฝึกอบรมมากที่สุด
2. ก่อนเข้ารับการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการอบรมมีความต้องการฝึกทักษะฝีมือด้านเทคนิคและเทคโนโลยีให้ทันกับความก้าวหน้าของโลกปัจจุบัน
3. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำความรู้ ทักษะฝีมือที่ได้รับจากการฝึกอบรม ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ ร้อยละ 98.02
4. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเห็นว่า ควรมีการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องทุกสาขาทุกปีและให้มีการฝึกอบรมลึกลงไปเฉพาะสาขาช่างย่อย ๆ เช่น สาขาช่างกลโรงงานแตกย่อยเป็นงานกลึง ปรับ กัด เจียรไน ฯลฯ

5. ผู้เข้ารับการฝึกมีความเห็นว่า ควรจะมีการประชาสัมพันธ์การฝึกอบรมให้ทราบล่วงหน้า

1. ด้านการวางแผนพัฒนาบุคลากร

ควรมีการวางแผนการฝึกให้มีความเข้มข้นสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ต้องใช้ความรู้ ความชำนาญสูง เช่น ด้านอิเล็กทรอนิกส์ ด้านคอมพิวเตอร์ ด้านเขียนแบบ ควรจะเพิ่มการฝึกภาคปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะมากขึ้น

2. กลุ่มเป้าหมาย

ควรขยายกลุ่มเป้าหมาย ให้ครอบคลุมบุคลากรทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้องด้านการสอน ผู้รับการฝึกได้เข้ารับการฝึกอบรมด้วย

3. สาขาวิชา

ควรเน้นเนื้อหาวิชาของแต่ละหลักสูตรให้มีการฝึกอย่างต่อเนื่อง จำแนกเป็นระดับต้น ระดับกลาง ระดับสูง และคาดการณ์อนาคตไปอีก 5 ปี เช่น ช่างเชื่อม ช่างไฟฟ้าและช่างอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

4. เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์การฝึก

ควรจัดหาเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ในการฝึกให้ทันสมัย ทันกับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี

5. ด้านวิทยากร

ควรเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะสาขาวิชานั้นๆ และเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นที่ยอมรับในวงการของสาขาวิชานั้นๆ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(1)
บทคัดย่อ	(2)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญแผนภูมิ	(7)
 บทที่	
1	1
โครงการติดตามประเมินผลการฝึกอบรมของนักวิชาการฝึกอาชีพ	
ระดับ 3-5 (สายช่าง)	
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์	2
ขอบเขตการศึกษา	2
วิธีการศึกษา	2
กลุ่มเป้าหมาย	3
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	3
2	4
การฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาบุคลากรฝึกและพัฒนาฝีมือแรงงาน	
อำนาจหน้าที่	4
3	9
วิธีการประเมินผล	
ประชากรที่ศึกษา	9
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล	9
การเก็บรวบรวมข้อมูล	10
การวิเคราะห์ข้อมูล	12
คำจำกัดความที่ใช้ในการประเมิน	12
4	16
ภาพรวมของผลการติดตามประเมินผลโครงการฝึกอบรมของนักวิชาการ	
ฝึกอาชีพ ระดับ 3-5 (สายช่าง)	

	หน้า
5 สรุปและขอเสนอแนะ	18
สรุปผลการประเมิน	18
ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม	21
ข้อเสนอของผู้ประเมิน	24
ภาคผนวก	26
ภาคผนวก ก	26
หนังสืออนุมัติแต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจพัฒนานักวิชาการฝึกอาชีพ (สายช่าง)	27
คำสั่งกรมพัฒนาฝีมือแรงงานเรื่องแต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจ พัฒนา	28
นักวิชาการฝึกอาชีพ (สายช่าง)	
โครงการฝึกอบรมนักวิชาการฝึกอาชีพ ระดับ 3-5 (สายช่าง)	32
รายงานผลการดำเนินการฝึกอบรมตามโครงการฝึกอบรมนักวิชาการฝึก	42
อาชีพ ระดับ 3-5 (สายช่าง)	
ส่วนหนึ่งของการประเมินผลการฝึกอบรมจำแนกตามสาขาช่าง	45
- ช่างอะลูมิเนียม	
- ช่างเคาะพ่นสีรถยนต์	
แบบสอบถามโครงการติดตามประเมินผลการฝึกอบรมของนักวิชาการ	54
ฝึกอาชีพระดับ 3-5 (สายช่าง)	
- แบบสอบถามของผู้บริหาร	
- แบบสอบถามของหัวหน้าฝ่าย/หัวหน้างาน	
- แบบสอบถามของผู้เข้ารับการอบรม	
การกำหนดอัตราค่าจ้างและคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งของลูกจ้างประจำ	58
ภาคผนวก ข	67
พื้นที่การดำเนินงานในระดับภาคและระดับจังหวัดของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	68
บรรณานุกรม	69

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่	
1 อัตรากำลังสถาบันพัฒนาบุคลากรฝึกและพัฒนาฝีมือแรงงาน	6
2 หลักสูตรการฝึกอบรมหลักสูตรนักวิชาการฝึกอาชีพระดับ 3-5 (สายช่าง)	7
3 ผลการฝึกอบรมหลักสูตรนักวิชาการฝึกอาชีพระดับ 3-5 (สายช่าง) ในปีงบประมาณ 2540	8
4 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งทางไปรษณีย์และได้รับกลับคืน	11

สารบัญแนภูมิ

		หน้า
แผนภูมิที่		
1	แสดงค่าร้อยละของนักวิชาการฝึกอาชีพ ระดับ 3-5 (สายช่าง) จำแนกอายุ	16
2	แสดงค่าร้อยละของนักวิชาการฝึกอาชีพ ระดับ 3-5 (สายช่าง) จำแนกระดับ การศึกษา	16
3	แสดงค่าร้อยละของนักวิชาการฝึกอาชีพ ระดับ 3-5 (สายช่าง) จำแนก อายุการรับราชการ	17
4	แสดงค่าร้อยละของนักวิชาการฝึกอาชีพระดับ 3-5 (สายช่าง) จำแนกการนำ ความรู้ในการฝึกอบรมใช้ในการปฏิบัติงาน	17
5	แสดงค่าร้อยละของนักวิชาการฝึกอาชีพระดับ 3-5 (สายช่าง) จำแนกระยะ เวลาในการฝึกอบรม	17
6	แสดงการจำแนกระดับภาคและระดับจังหวัดของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	55